

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-292/17-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Liberec, Dobiášova 851/5, příspěvková organizace
Sídlo	Dobiášova 851, 460 06 Liberec 6
E-mail právnické osoby	zs39@volny.cz
IČ	68975147
Identifikátor	600079872
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivo Svatoš
Zřizovatel	statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Dobiášova 851, 460 06 Liberec 6
Termín inspekční činnosti	15. – 19. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušného školního vzdělávacího programu dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech RVP.
- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny podle § 5 odst. 2 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola, Liberec, Dobiášova 851/5, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 768 žáků a školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 250 účastníků. Sídlištní škola je školou úplnou a dobře dopravně dostupnou. Vícepatrová budova neumožňuje bezbariérový přístup. Stravování žáků i pedagogů zajišťuje soukromá jídelna umístěná v prostorách školy.

Výchovně vzdělávací proces probíhá v běžných třídách a ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy (jedna v každém ročníku na druhém stupni). Od čtvrtého ročníku škola zavedla přípravné sportovní třídy. Za hlavní cíl si klade rozvíjet u žáků pozitivní postoje ke zdravému životnímu stylu a připravit je k dalšímu vzdělávání. S velkou podporou zřizovatele se škole daří dlouhodobě udržovat náležitou úroveň podmínek pro sportovní činnost.

Výuku podle školních vzdělávacích programů zajišťuje 38 pedagogů (včetně ředitele a zástupkyně ředitele) a sedm vychovatelek ŠD. V letošním školním roce je vzděláváno ve 29 třídách 670 žáků, z nich 45 s odlišným mateřským jazykem. ŠD v sedmi odděleních pracuje s 205 účastníky. Škola eviduje 47 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). S 37 z nich pracuje dle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“) za pomoci dvou asistentů pedagoga. Pro devět žáků škola vypracovala plán pedagogické podpory.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce školy je propojena s orientací na sport, vymezené cíle respektují vnější i vnitřní podmínky školy. Stanovená pravidla a mechanismy řízení zajišťují efektivní organizaci.

Pedagogický sbor je téměř celý odborně kvalifikovaný, pouze čtyři učitelky studují. Specializované činnosti jsou zajištěny v oblasti školního vzdělávacího programu, výchovného poradenství, metodiky prevence a informační a komunikační technologie. Další vzdělávání pedagogů je směřováno k potřebám školy a k prohloubení odbornosti. Vztahy s žáky jsou utvářeny na bázi respektu, vstřícnosti a zdvořilosti. Kooperace pedagogů umožňuje škole být bezpečným místem pro vzdělávání. Podstatou společného působení je vytváření klidného mikroklimatu s větší pozorností na primární prevenci rizikového chování i v součinnosti se zákonnými zástupci. Přispívají k tomu jasná pravidla úrazové prevence a opatření k prevenci rizikového chování a jejich okamžité uplatňování. Snahu o zdravé prostředí pro vzdělávání žáků podporuje zapojení do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“, které přispívají k utváření správných stravovacích návyků.

Vedení školy usiluje o udržení dobrého technického stavu školy a průběžně zkvalitňuje materiální podmínky. Vzhledem k nárůstu počtu žáků bylo nutno v poslední době kromě vybudování tří nových učeben pro výuku upravit i dvě odborné učebny na kmenové třídy. K dispozici zůstaly samostatné dvě počítačové učebny, cvičná kuchyňka a učebna hudební výchovy. Pro tělesnou výchovu jsou zachovány stále kvalitní podmínky v podobě dvou tělocvičen, sportovní haly, venkovních hřišť a rehabilitačního centra s bazénem. Pracovní vyučování je realizováno také ve školní dílně a na pozemku školy. Celoročně je využíván převážně školní družinou vnější amfiteátr s kapacitou 300 míst. Zapojení do projektu „EU peníze školám“ pomohlo k obměně a rozšíření vybavení informační technikou. Téměř každá učebna je vybavena interaktivní tabulí nebo dataprojektorem. Notebooky učitelé využívají k přípravě na vyučování. Projekt „Výzva 56“ byl využit na podporu výuky

anglického jazyka a čtenářské gramotnosti (nákup knih a elektronických čteček). ŠD pro svoji činnost využívá čtyři herny, další tři oddělení jsou umístěny v kmenových třídách.

Škola hospodaří se základními finančními zdroji ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dalšími zdroji jsou příspěvky od zřizovatele včetně městských a krajských grantů na vzdělávací činnost žáků, potravinovou pomoc pro žáky a pravidelná dotační pomoc v rámci mezinárodní spolupráce na dopravné (Nizozemsko). Rada rodičů přispívá pravidelně i dle potřeby například na internetové připojení ve škole, na aktivity tříd (výlety, odměny úspěšným žákům na konci školního roku, příspěvek na dopravu na soustředění sportovní přípravy). Vhodnou pomocí jsou i nepravidelné sponzorské dary od zákonných zástupců nebo od místní firmy. Úplata zákonných zástupců ve ŠD je částečně zpětně použita na materiální vybavení pro vzdělávání, zčásti na školní provoz. Nákup interaktivní techniky umožnilo zapojení do projektu. Zisk z doplňkové činnosti je využit ve prospěch hlavní činnosti školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola zapojuje všechny žáky do školních akcí a aktivit a v případě potřeby poskytuje speciální podporu. V odpoledních hodinách nabízí množství zájmové činnosti pod vedením učitelů a vychovatelek. Výuka respektuje stanovené školní vzdělávací programy, které jsou v souladu se zákonnými požadavky.

Široká nabídka školních i mimoškolních akcí ovlivňuje všestranný rozvoj osobnosti žáků. Například výměnné pobyty v oblasti mezinárodní spolupráce napomáhají hlubší znalosti a orientaci v cizím jazyce, vztahy mezi žáky upevňuje pobyt v přírodě realizovaný pro většinu žáků z prvního stupně, soustředění sportovních tříd prohlubují individuální vztah ke sportu a utvářejí vztahy v kolektivu. V oblasti minimální prevence jsou uskutečňovány akce ve školících střediscích, akce městské policie nebo harmonizační dny pro šesté ročníky. Vztah k přírodě upevňuje například sběr druhotných surovin a papíru.

Sledovaná výuka probíhala v klidném prostředí. Volba metod a forem práce byla různorodá v závislosti na charakteru předmětu a přístupu jednotlivých vyučujících. Zastoupená byla samostatná, skupinová i frontální práce celé třídy. Řízený rozhovor směřoval na opakování učiva a propojení probírané látky s praktickými zkušenostmi žáků nebo zapojoval žáky do diskuze o probíraném učivu. Učitelé udržovali stálý kontakt se všemi žáky, hodnotili jejich výkon, pracovali s pochvalou. Interaktivní technika byla užita převážně k prezentaci učiva. Konkrétní a zdůvodněné hodnocení práce třídy na konci hodiny, sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno ojediněle. Rezervy byly ve využití různorodých forem práce činnostiho charakteru vyžadujícího samostatný aktivní přístup žáků.

Volené formy a metody výuky podporovaly rozvoj cílových dovedností a znalostí žáků. Vyučující většinou dbali na úvodní i průběžnou motivaci, seznámení žáků s cílem hodiny bylo vždy provedeno. Vhodnou volbou bylo střídání rozmanitých činností i mimo lavice a k zajímavosti probíraného učiva a aktivizaci žáků přispívala řada nápaditých didaktických pomůcek vytvořených učitelkami. Výklad učiva byl srozumitelný, nová látka byla logicky vyvozována ve spolupráci se žáky, na základě jejich předchozích znalostí i zkušeností. Evidentní byla snaha, aby všichni žáci učivo pochopili, náležitě si je procvičili a aplikovali. Kromě metody výkladu učitelé efektivně užívali komunikativní výuku a práci s textem. U mladších žáků učitelky dbaly na správné pracovní a hygienické návyky a zařazovaly účinné relaxační chvílky, často formou edukační hry.

Učitelé podněcovali žáky ke kritickému myšlení a vlastní úvaze. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání, plnili zadané úkoly. V případě skupinové práce diskutovali, vzájemně si pomáhali a všichni se podíleli na splnění zadaného úkolu. Projevili dovednost práce na počítači v informatice, dobrou orientaci na mapě v zeměpise. Přirozeně komunikovali, uměli vyjádřit své myšlenky a diskutovat o problému. Průběžné hodnocení práce bylo vždy podnětné, v případě potřeby byla poskytována individuální pomoc. Okamžitá zpětná kontrola byla samozřejmostí. Viditelná byla podpora žáků se speciálně vzdělávacími potřebami individuálním přístupem vyučujících a diferencovaným zadáváním učebních úloh. Kvalitní byla podpora žáků za pomoci asistentek pedagoga a jejich efektivní koordinace činností s třídními učitelkami.

V hodinách anglického jazyka vyučující volili vhodné metodické postupy, motivovali žáky k souvislejší komunikaci a využívali množství doplňkových výukových materiálů. Práce měla převážně činnostní charakter a znalosti byly ověřovány především na komunikativní úrovni. Velmi dobré znalosti a komunikativní schopnosti se projevily u žáků v devátém ročníku především díky využívání odůvodňování jevů a hodnocení ze strany žáků v cizím jazyce.

V přírodovědě ve třetí třídě využila vyučující metody problémového učení. Žáci byli aktivní, zaujatí, uměli prezentovat vlastní názory a výsledky své práce. Efektivní činnostní výuku českého jazyka s vysokým přínosem pro žáky připravila ve třetím ročníku erudovaná vyučující. Hodiny literární výchovy v deváté a sedmé třídě charakterizovalo kvalitní využití komunikativní metody, problémového učení a velice nápaditá práce s textem. Hodina matematiky ve čtvrtém ročníku se vyznačovala nápaditostí, aktivním zapojením žáků vhodnou motivací a volbou forem činnostního charakteru k efektivnímu upevnění probíraného učiva.

Nabídka ŠD zahrnuje zájmovou a spontánní činnost spolu s relaxací a odpočinkem. Umožňuje účast na všech formách zájmových aktivit pořádaných školní družinou i školou. Při ranních činnostech a děleném vyučování v prvních ročnících poskytuje služby i pro žáky, kteří běžně družinu nenavštěvují. Pracuje zde 17 zájmových útvarů (7 z nich vedou vychovatelky). Do nabídky zájmového vzdělávání je zařazeno 60 akcí a 12 projektů (pravidelná vánoční vystoupení v Babylonu, muzikálová představení, letní vystoupení, Talent show...). Součástí je i program ve dnech ředitelského volna, převažují výlety do přírody a sportovní soutěže.

ŠD má přiměřeně časově rozvržené zájmové činnosti a čas na odpočinek, důležitou součástí je zařazení pohybových činností, vycházek, skupinové práce, či účast na kulturních a sportovních akcích. Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů vyhodnocují vychovatelky většinou verbálně hodnocením praktických činností, či výstupů práce jednotlivců a skupin nebo hodnocením projektových výstupů účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zapojuje žáky do soutěží a projektových činností. Dosahované výsledky jsou prezentovány na chodbě školy (poháry, diplomy) a zároveň jsou na konci školního roku úspěšní žáci oceňováni. Informace o výsledcích vzdělávání škola průběžně sleduje a žákům nedosahujícím očekávaných výsledků poskytuje efektivní podporu. V případě nespolupráce zákonných zástupců ovlivňující prospěch jejich dětí škola využívá pomoci odborných pracovišť.

Mnohostranné aktivity ovlivňují osobnostní vývoj žáků. Vynikající zázemí pro výuku tělesné výchovy umožňuje pořádání sportovně vědomostní soutěže pro liberecké školy, jejímž jediným pořadatelem je od roku 2014 sama škola. Kladný postoj k výchově ke zdravému životnímu stylu je evidentní, sportovních soutěží a akcí se účastní i žáci z nespportovních tříd a dosahují velmi dobrých umístění. Žáci prezentují školu i na republikové úrovni. Zapojují se do vědomostních akcí svou účastí na olympiádách nebo v matematických či fyzikálních soutěžích. Škola se prezentuje též v regionální televizi a rozhlase, na svých webových stránkách a v libereckém tisku.

K pozitivu práce ve ŠD přispívají zvolená celoroční témata, ke kterým směřují činnosti během celého školního roku (například Afrika, Umění a hra apod.). Příkladná je aktivita ŠD svou projektovou činností a v pořádání akcí pro zákonné zástupce (letní rozloučení se školním rokem).

V oblasti společného vzdělávání žáků a prevenci patologických projevů chování škola spolupracuje s odborníky. Úspěšná je řada realizovaných preventivních programů zaměřených na patologické projevy chování. Pouze se ne zcela daří, a to ani ve spolupráci s odbornými pracovišti, eliminovat neomluvené absence žáků tam, kde zákonní zástupci nespupracují se školou. V rámci profesního poradenství se škola snaží žákům přiblížit praktickou stránku volených povolání (exkurze a možnost výroby v dílničkách). V práci se žáky se SVP je efektivní a účinná pomoc asistentek pedagoga. Pozitivní výsledný efekt má nabídka logopedické nápravy žákům na prvním stupni formou zájmového kroužku.

Škola nevyužívá externího testování, každoročně zadává vlastní srovnávací písemné práce v hlavních předmětech ve všech ročnících. Výsledky hodnotí metodická sdružení a se závěry škola pracuje. Projektová činnost na podporu čtenářské gramotnosti přinesla pozitivní výsledky ve vzrůstu půjčování knih žáky, přispívá k tomu i pobočka krajské knihovny v budově školy.

Škole se daří udržet kvalitní spolupráci se školou v Nizozemsku formou výměnných pobytů i díky podporující spolupráci zřizovatele. Dobrá kooperace se zákonnými zástupci se odráží v poměrně malém procentu řešení problémového chování žáků vzhledem k velikosti školy. Důležitá a nezbytná je úzká součinnost s místními sportovními kluby. V rámci spolupráce s nejbližšími mateřskými školami je pro děti zajišťována zájmová činnost, akce a soutěže. Například „Netradiční sportovní den“ nebo tradiční „Sportovní olympiáda mateřských škol“. Škola se podílí i na různých charitativních akcích například v oblasti pomoci dětem.

Závěry

Hodnocení vývoje

Došlo k obnově a rozšíření vybavení interaktivní technikou, k pořízení velkého množství knižních titulů a elektronických čteček. Škola si udržuje stále dobré podmínky pro vzdělávání a výborné podmínky pro sportovní činnost. Funkční je dlouholetá mezinárodní spolupráce s nizozemskou školou. Díky velkému počtu tříd se snížil počet odborných učeben, které byly změněny na učebny kmenové.

Silné stránky

Dlouholetá mezinárodní spolupráce se školou v Nizozemsku.

Vysoká účast na sportovních soutěžích s výbornými výsledky a umístěním i na republikové úrovni.

Vzájemné dobré vztahy vychovatelek ŠD mají pozitivní dopad na spokojenost žáků a zákonných zástupců s prací ŠD.

Slabé stránky

Zrušení odborných učeben chemie a fyziky.

Minimální využití metod a forem práce vyžadující aktivní přístup žáků, sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

V rámci používaných strategií se více zaměřit na podporu sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků a využití metod výuky vedoucí k aktivní účasti všech žáků v hodině.

Uvážit inovaci postupných řad učebnic pro výuku angličtiny (především pro začátečníky).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 580/2009 s účinností od 1. 11. 2009
2. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz> ze dne 11. 4. 2017
3. Jmenování ředitele školy do funkce na funkční období 6 let, ze dne 25. 5. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
4. Záписy z pedagogické rady za školní rok 2016/2017 ke dni inspekce
5. Řád školní družiny platný od 1. 9. 2016
6. Školní řád s účinností od 1. 9. 2016
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
8. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2016
9. Školní vzdělávací program základního vzdělávání s platností od 1. 9. 2007
10. Minimální preventivní program, školní rok 2016/2017
11. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
12. Třídní knihy ve školním roce 2016/2017 (papírová forma – vedeno v září a říjnu 2016, pak už elektronicky)
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD, školní rok 2016/2017
14. Výroční zpráva o činnosti ŠD ve školním roce 2015/2016
15. Rozvrh hodin, školní rok 2016/2017
16. Dokumentace k hodnocení BOZ a PO
17. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Věra Hessová v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Bc. Irina Kopčanová v. r.

Mgr. Marcela Hořejší, přizvaná osoba

Mgr. Marcela Hořejší v. r.

Mgr. Jan Vrabec, přizvaná osoba

Mgr. Jan Vrabec v. r.

V Liberci 8. 6. 2017

Datum a podpis ředitele školy zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivo Svatoš, ředitel školy

Mgr. Ivo Svatoš v. r.

V Liberci 13. 6. 2017